

ingediend op **155** (2024-2025) – Nr. 8
25 maart 2025 (2024-2025)

Amendementen

voorgesteld na indiening van het verslag

op het ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 26 april 2019
houdende de justitiehuisen
en de juridische eerstelijnsbijstand,
wat betreft de optimalisering van de werkprocessen
van het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht
en de justitiehuisen

Vlaams
Parlement

AMENDEMENT NR. 6

**voorgesteld door Eva Platteau
na indiening van het verslag**

Artikel 3

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Dit artikel werd volledig herschreven nadat de Raad van State erop gewezen had dat de voorgestelde regels in strijd waren met de regels van de federale wetgever over taken en bevoegdheden van de justitiehuisen. Het artikel werd volledig herschreven, maar behoudt de "bindende eenzijdige beslissingsbevoegdheid". Het artikel is volgens het openbaar ministerie nog altijd een brug te ver, zo bleek uit de nota van het College van procureurs-generaal ter gelegenheid van de hoorzitting van 4 februari 2025 in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting, Justitie en Onroerend Erfgoed. Het stopzetten van de werkstraf of dienstverlening wordt niet meer in die bewoordingen voorzien, maar er blijft wel sprake van een verbod om zich op een locatie te begeven. Dit opleggen van een de facto plaatsverbod behoort niet tot de bevoegdheid van de justitiehuisen. Het komt daarentegen toe aan het openbaar ministerie om in voorkomend geval de modaliteit en de tenuitvoerlegging van de vervangende straf te herzien of zelfs in te trekken.

Wat het elektronisch toezicht betreft, voorziet het artikel dat de justitieassistent "verplichte activiteiten" kan opleggen, maar dit komt neer op het opleggen van specifieke geïndividualiseerde voorwaarden. Aangezien dat uitsluitend de bevoegdheid is van de gerechtelijke autoriteiten, moet artikel 3 geschrapt worden.

AMENDEMENT NR. 7**voorgesteld door Eva Platteau
na indiening van het verslag**

Artikel 9

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Een overheid mag nooit essentiële overheidstaken opdragen aan private personen of rechtspersonen. De aansluiting van elektronische enkelbanden is zo'n essentiële overheidstaak. De argumentatie dat de uitbesteding alleen kan tijdens crisismomenten, is niet afdoende, want ook tijdens crisismomenten moet de overheid in staat zijn essentiële overheidstaken uit te voeren.

Overeenkomstig de opmerking van de Raad van State in zijn advies van 8 mei 2024, wordt nader bepaald welke niet-essentiële taken van het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht (VCET) aan de private partner kunnen worden overgedragen. Toch ontbreekt nu een duidelijke omschrijving van wat een dergelijk crisismoment constitueert. Het blijft bij een vrijblijvende omschrijving: "bij grote uitval van medewerkers, zoals bij een pandemie, waardoor de continuïteit van de openbare dienst in het gedrang komt". Op die manier zet men de deur open om ook bij hoge werkdruk en personeelstekorten in justitiehuisen een beroep te doen op private partners. Dat gaat ten koste van de broodnodige structurele investeringen in Justitie.

AMENDEMENT NR. 8**voorgesteld door Eva Platteau
na indiening van het verslag**

Artikel 10

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Artikel 10 beoogt het decreet van 26 april 2019 aan te vullen met een artikel dat een nieuw strafbaar feit invoert: de persoon die elektronisch toezichtmateriaal beschadigt of verduistert, riskeert een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en/of een geldboete van 200 tot 4000 euro.

We volgen het advies dat geuit werd in de nota van het openbaar ministerie en ter sprake kwam tijdens de hoorzitting van 4 februari 2025 in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting, Justitie en Onroerend Erfgoed. Daarin staat:

“Bij lezing van de Memorie van Toelichting (verwijzing naar artikel 491 van het Strafwetboek en het ontoereikende karakter ervan) en de tekst van het ontwerpdecreet valt evenwel op dat:

- de strafmaat NIET overeenkomt met die van artikel 491 van het Strafwetboek én;
- dat hier ook de onopzettelijke beschadiging van ET-materiaal strafbaar is.

Gaat dit niet té ver als men de motivering leest waarom men een eigen Vlaamse strafbaarstelling wenst in te voeren naast die van artikel 491 van het Strafwetboek, dat – toegegeven – de beschadiging niet voorziet in de constitutieve bestanddelen van misbruik van vertrouwen?

In het nieuwe regeerakkoord wordt trouwens vermeld: ‘Het doorknippen en/of saboteren van een enkelband wordt strafbaar gesteld. Bovendien kan men gedurende een wettelijk bepaalde termijn nadien niet meer in aanmerking komen voor een enkelband.’ Het lijkt het College van procureurs-generaal aangewezen om ook in dezen even te wachten op de nieuwe federale wetgeving, temeer omdat de inbreuk dan strafbaar zal zijn over het hele land.”

ingediend op **155** (2024-2025) – Nr. 9
26 maart 2025 (2024-2025)

Amendementen

voorgesteld na indiening van het verslag

op het ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 26 april 2019
houdende de justitiehuisen
en de juridische eerstelijnsbijstand,
wat betreft de optimalisering van de werkprocessen
van het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht
en de justitiehuisen

Documenten in het dossier:

- 155** (2024-2025) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2 t.e.m. 5: Amendementen
– Nr. 6: Verslag van de hoorzitting
– Nr. 7: Verslag
– Nr. 8: Amendementen

AMENDEMENT Nr. 9

**voorgesteld door Bart Van Opstal, Tom Lamont, Adeline Blancquaert,
Anke Van dermeersch en Chris Janssens
na indiening van het verslag**

Artikel 9

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Met artikel 9 wordt een nieuw artikel 25/1 in het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand ingevoerd waarbij aan het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht (VCET), wanneer het in uitzonderlijke omstandigheden zijn opdrachten niet langer voortdurend, regelmatig en zonder onderbreking kan uitvoeren, de mogelijkheid wordt geboden om onder bepaalde voorwaarden een beroep te doen op een private partner voor de uitvoering van die opdrachten.

Zoals de Raad van State in zijn wetgevingsadvies bij dit ontwerp van decreet zeer uitvoerig en pertinent opmerkt, mag de overheid nooit essentiële overheidstaken opdragen aan private personen of rechtspersonen.

Geconfronteerd met die kritiek van de Raad van State heeft de gemachtigde gesteld dat men altijd alleen maar via een overheidsopdracht (een raamovereenkomststelsel waarbij een private partner zich altijd met voldoende middelen en personeel ter beschikking moet houden voor noodsituaties) een dergelijke inschakeling van een private partner kan realiseren, alsook dat deze decretale bepaling op elk moment louter betrekking zal hebben op uitvoerende taken van het VCET.

Een dergelijke manifest contradictorische regeling gaat veel te ver en zal aan de belastingbetaler alleen maar handenvol geld kosten.

Enerzijds zou de private partner alleen maar in heel uitzonderlijke noodsituaties ingeschakeld kunnen worden, maar anderzijds moet diezelfde private partner wel continu mensen en middelen betalen en ter beschikking houden om een onmiddellijke inzet te kunnen verzekeren. Dat komt neer op niets minder dan de uitbouw en het in stand houden van een parallel VCET dat maar zeer uitzonderlijk operationeel zal zijn.

Daarbij aansluitend kan men de vraag stellen aan welke zeer bijzondere criteria een dergelijke private partner zal moeten beantwoorden om een kerntaak van de overheid mee te helpen uitoefenen; criteria die zonder enige twijfel zo veeleisend zullen zijn dat misschien maar een zeer beperkt aantal gegadigden in aanmerking zal komen voor deelname aan de geplande overheidsopdracht. Een gegeven dat de kostprijs alleen maar zal doen toenemen.

Als alternatief voor deze bepaling lijkt het meer aangewezen om te investeren in snellere periodieke beleids- en operationele evaluaties van het VCET, en dit in samenspraak met alle zowel Vlaamse als federale actoren die een impact hebben op het functioneren van het VCET. Op die manier kan men op basis van die evaluaties, zo nodig, tijdig in extra mensen en middelen voorzien binnen het VCET zonder afhankelijk te zijn van dure private partners. Daarmee in samenhang beschouwd, lijkt het ook aangewezen om in de toekomst voortaan met voor de federale justitie bindende quota te werken wat de verschillende vormen van elektronisch toezicht betreft. Op dit ogenblik kan de federale justitie immers naar believen meer en meer inzetten op elektronisch toezicht, terwijl alle eruit voortvloeiende toenemende lasten voor rekening zijn van de Vlaamse overheid. Dat is voor Vlaanderen een onhoudbare situatie.

Het is dus gepast om artikel 9 van dit ontwerp van decreet te schrappen.

AMENDEMENT Nr. 10

**voorgesteld door Adeline Blancquaert, Bart Van Opstal, Tom Lamont,
Anke Van dermeersch en Chris Janssens
na indiening van het verslag**

Artikel 10

In de voorgestelde tekst, in het eerste lid, op de eerste regel, tussen het woord "toezichtsmateriaal" en het woord "beschadigt" het woord "opzettelijk" invoegen.

VERANTWOORDING

Het moedwillig beschadigen of verduisteren van het elektronische toezichtsmateriaal dat het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht (VCET) inzet bij de uitvoering van de opdracht, mag onder geen beding getolereerd worden.

Omdat artikel 491 van het Strafwetboek geen sluitende strafbaarstelling vormt om dergelijke opzettelijke beschadigingen of verduisteringen aan banden te leggen, wordt de uitvaardiging van een specifieke strafbaarstelling noodzakelijk. Op die manier kunnen het Openbaar Ministerie en de correctionele hoven en rechtbanken respectievelijk tot een correcte en snelle strafvervolgning en veroordeling komen van justitiabelen onder elektronisch toezicht die doelbewust elektronisch toezichtsmateriaal beschadigen of verduisteren om zich op die manier te onttrekken aan de tenuitvoerlegging van een beslissing van de gerechtelijke of penitentiaire overheid.

In die optiek werd, gebruikmakend van de impliciete bevoegdheden toegekend door artikel 11, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen in artikel 10 van het ontwerp van decreet in een nieuwe strafbaarstelling voorzien. Daaraan wordt gelijktijdig de mogelijke toepassing van een aantal procedures uit het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving gekoppeld.

Omdat uit de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet duidelijk blijkt dat die strafbepaling louter de strafbaarstelling van opzettelijke beschadigingen of verduisteringen beoogt, lijkt het gepast om dat in de vigerende decretale bepaling in die zin te specificeren.

AMENDEMENT Nr. 11

**voorgesteld door Adeline Blancquaert, Bart Van Opstal, Tom Lamont,
Anke Van dermeersch en Chris Janssens
na indiening van het verslag**

Artikel 10

In de voorgestelde tekst, tussen het eerste en het tweede lid, een nieuw lid invoegen, dat luidt als volgt:

"De persoon die elektronisch toezichtsmateriaal onopzettelijk beschadigt of verduistert, begaat een misdrijf dat wordt bestraft met een geldboete van 100 euro tot 2000 euro."

VERANTWOORDING

Over dit ontwerp van decreet werd in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting, Justitie en Onroerend Erfgoed op 4 februari 2025 een hoorzitting georganiseerd.

Tijdens die hoorzitting stelde de administrateur-generaal van het Agentschap Justitie en Handhaving expliciet dat het voor de medewerkers van het VCET niet altijd eenvoudig is om aan te tonen of elektronisch toezichtsmateriaal al dan niet opzettelijk werd beschadigd of verduisterd door de justitiabele onder elektronisch toezicht.

Van een justitiabele onder elektronisch toezicht moet echter altijd verwacht worden dat die persoon het door het VCET ter beschikking gestelde elektronische toezichtsmateriaal als een voorzichtig en redelijk persoon behandelt, en ook dat die persoon voor dat materiaal de uiterste zorg aan de dag zal leggen om te vermijden dat het beschadigd raakt of plotseling spoorloos verdwijnt.

Het lijkt dan ook gepast om ook onopzettelijke beschadiging of verduistering van elektronisch toezichtsmateriaal strafbaar te stellen, met dien verstande dat daarbij een lichtere strafmaat wordt gehanteerd in vergelijking met opzettelijke beschadiging of verduistering van dergelijk materiaal, alsook dat normale gebruiksschade te wijten aan ouderdom en slijtage niet onder het toepassingsgebied van die strafbaarstelling valt.

AMENDEMENT Nr. 12

**voorgesteld door Adeline Blancquaert, Bart Van Opstal, Tom Lamont,
Anke Van dermeersch en Chris Janssens
na indiening van het verslag**

Artikel 11

Een artikel 11 toevoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 11. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 11 maart 2022 en 17 maart 2023, wordt aan hetzelfde hoofdstuk 9 een artikel 25/3 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 25/3 De justitiabele onder elektronisch toezicht die correctioneel wordt veroordeeld wegens het plegen van een misdrijf beschreven in artikel 25/2, eerste lid, komt gedurende een periode van vijf jaar, te rekenen vanaf de dag dat die veroordeling kracht van gewijsde heeft, niet in aanmerking voor elektronisch toezicht."."

VERANTWOORDING

Justitiabelen die onder elektronisch toezicht worden geplaatst, ofwel in het kader van voorlopige hechtenis, ofwel in het kader van de strafuitvoering, en die opzettelijk het elektronisch toezichtsmateriaal beschadigen of verduisteren om zich op die manier aan het toezicht van het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht (VCET) te onttrekken, betonen geen enkel respect voor ons rechtssysteem.

Meer zelfs, een dergelijke houding en handelwijze kunnen in bepaalde gevallen een gevaar betekenen voor de maatschappij wanneer dergelijke justitiabelen het door hen bewerkstelligde ontbreken van VCET-toezicht misbruiken om hun criminele activiteiten ongestoord te kunnen voortzetten.

Het lijkt dan ook gepast dat justitiabelen die correctioneel worden veroordeeld voor het opzettelijk beschadigen of verduisteren van elektronisch toezichtsmateriaal, naar aanleiding van een dergelijk niet normconform gedrag dat niet zonder risico is voor de maatschappij, gedurende een decretaal bepaalde termijn niet in aanmerking komen voor elektronisch toezicht.

